

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. november 17.

bb. 1. neves külföldi vendégek a koncerttermek decemberi műsorán

1 ol./j/k /zs/-cz

1969. november 17.

a komolyzene hazai közönsége decemberben több olyan külföldi vendégművészt hallgat, aki eddig még nem szerepelt budapesten. a bemutatkozók sorát paul capolongo, a fiatal, de máris neves francia karmester nyitja meg, aki 1961-ben elnyerte a karmesteri grand prix-t. december 2-án az erkel színházban lép fel, a budapesti máv szimfónikusok élén.

rangos helyet foglal el a szovjet kamaraegyüttesek sorában a szovjet hárfakvartett. budapesten az „évszázadok muzsikája” című bérleti sorozat estjén, december 6-án mutatkozik be a zeneakadémián. a műsoron szereplő, eredetileg nem hárfára komponált klasszikus műveket szmirnova átíratában tolmácsolják.

budapestre várják decemberben henri arends kiváló holland karmestert is. sikeres nyugat-európai vendégszereplések után kerül sor budapesti bemutatkozásra; december 17-én a postás szimfónikus zenekart vezényli a zeneakadémián.

decemberi vendég klaus lorenz, az nszk kitűnő dalénekes is. a hónap második felében a filharmónia kamara-termében ad egész estét betöltő műsort, amelyen purcell-dalok szerepelnek./mti/

bb.2. narancstermés szegeden

vid.ká/ k -cz

1969. november 17.

a szegedi józsef attila tudományegyetem botanikus kertjében korai és bőséges narancstermés ígérkezik az idén. az egyik üvegházban már színesednek, sárgulnak a termések. a 25 éves fa egész nyáron a szabadban volt és csak szél vitték védett helyre. a lombja az üvegház tetejéig ér és ágaiban legalább száz narancs ér. az ágak alig bírják a sűrű egymás mellett elhelyezkedő gyümölcsöket, amelyek néhány hét múlva 20-25 dekásak lesznek. a narancsfáról évente csak egyszer szüretelnek, a fűveskert másik délszakínövénye, a citrom viszont folyamatosan érleli ugyancsak gazdag termését. /mt1/

.-

bb.3. gyorsjelentés : 14 288 lakást adtak át tiz hónap alatt az évm vállalatok

1 sb/fné/ k 1e

1969. november 17.

az építésügyi - és városfejlesztési minisztérium elkészítette előzetes jelentését a felügyelete alá tartozó vállalatok első tiz havi munkájáról. az építéspiaci feszültségek, a kielégítetlen kapacitás -kereslet csökkentésének kedvez, hogy a népgazdasági tervben számított 7-8 helyett 13.1 százalékkal, vagyis mintegy két milliárd forint értékűvel több építési munkát végeztek az évm vállalatok, mint a múlt év első tiz hónapjában. ez azért is figyelemreméltó, mert ugyanebben az időszakban az évm építőanyag- és szerkezetgyártó ipara a legfontosabb tömeganyagokból az előző évinél kevesebbet gyártott. így jórészt a vállalati telephelyeken tartalékolts készlet felhasználásával növelték az építőipari termelést, s egyúttal javították a készletgazdálkodást is. néhány nagy vállalat, mint a 31-es, a győr, a tolna - és a heves megyei, valamint a földmunkát gépesítő vállalat több mint husz százalékkal növelte termelését. csupán az vet árnyékot a termelési többletre, hogy ennek nagyobb részét nem a termelékenység fokozásával, hanem a dolgozók számának növelésével érték el.

/folyt .köv./

4c

- 2 -

bb.3. gyorsjelentés :.... 1. folyt /k

az évm lakáspítő vállalatai ebben a tiz hónapban 14 288 új lakást adtak át, 1919- el többet, mint múlt év azonos időszakában. a két házgyárral rendelkező 43- as vállalat építette a legtöbbet : 3193 lakást adott át, ezret meghaladó átadásról adott hírt az ugyancsak házgyári termelő bázissal ellátott borsod és győr megyei vállalatai is. az év végéig még 8 797 új otthon építését kell befejezni az évm vállalatoknak. a lakásátadások egyenletesebbé tételé tehát még mindig időszerű feladat. kedvezőbb viszont a jövő évi lakásátadások előkészítése, mert már megkezdtek 29 061 lakás építését - 3 300 - al többet, mint tavaly novemberben, - s így az 1970. évi átadási programot már arányosabb ütemben teljesíthetik. /mt1/

.-

bb. 4. filmakció a kisz - szervezeteknél hazánk felszabadulásának 25. és lenin születésének 100. évfordulója tiszteletére - kisz mozi lesz a toldi

izsu/gk /k zs -cz

1969. november 17.

a kisz budapesti bizottsága és a fővárosi mozgóképzési vállalat filmakciót hirdet hazánk felszabadulásának 25. és lenin születésének 100. évfordulója tiszteletére.

az akció keretében filmsorozatot indítanak „25 év-25 film”, címmel. a filmek vetítésének színhelye január 1-től a toldi mozi lesz, amelyet az újévtől budapesti kiszmoziként üzemeltetnek. a kisz -alapszervezetek, ifjúsági klubok, szemináriumi körök és a szocialista brigádok csoportosan nézhetik meg a kisz- moziban a filmsorozat 25 filmjét, köztük olyan nagy sikerű magyar és külföldi alkotásokat, mint az ifj. modozások kora, az itélet nürnbergben, az emberi sors, és a csatorna, című filmeket. a sorozatban szereplő filmek közül többet a kerületi mozikban is játszanak majd, 1969 decemberétől 1970 áprilisáig. a filmsorozattal kapcsolatban a kisz budapesti bizottság a és a főmo pályázatot hirdet „a fiatalság ábrázolása a magyar filmművészetben”, címmel.

/folyt .köv./

4c

-3-

9 " emberi

bb.4. filmakció a kisz -.... folyt /k

a lenin -centenárium évében a fővárosi és a vidéki mozikban ismét vetítik majd az „aurora -cirkáló”, a „juli-
lius 6.”, a „lenin lengyelországban”, a „történetek lenin-
ről”, és a „viháros alkonyat.” című filmeket. a kisz kb és
a mokép a lenin- évforduló alkalmából olyan pályázatot hirdet,
amelyre a leninről szóló filmek megtekintése alapján írt egyé-
ni vagy kollektív tanulmánnyal vehetnek részt a jelentkezők.
/mti/

..-

bb.5. mikrofilmen a 100 évvel ezelőtti népszámlálás

vid /ká/k cz

1969. november 17.

a komárom megyei levéltárnak az 1869- es népszám-
lálásról szóló anyagát - akárcsak az ország más levéltárai-
ban őrzött hasonló anyagot - mikrofilmre veszik. a komárom
megyében épségben megmaradt mintegy 2000 adatfelvételi
lap az esztergomi járás / ma dorogi járás / 8-10 községé-
nek teljes anyagát foglalja magába. 16 foglalkozási ágat
vettek számba az összeíró íveken. az első helyen a papok áll-
tak, őket a hivatalnokok, katonák követték, majd a tudósok- mű-
vészek, illetve az ügyvédek - ügyészek csoportja követke-
zett. külön tartották nyilván az egészségügyi személyeket,
míg a hajósok és halászok közös rovatba kerültek. természe-
tesen külön tüntették fel a földbirtokosokat, a gyárosokat,
az iparüzőket, a mezőgazdasági, az iparüzleti, - és kereske-
delmi segédmunkásokat a „másféle szolgák”, követték.

az érdekes dokumentumokat a levéltár dolgozói
feldolgozzák. sok, a kor társadalmát tükröző kérdésre kapnak
majd választ ./mti/

Ac

..-

-4-

bb.6. november 20-án budapestre érkezik a prágai „kühn”,
gyermekkkórus

i vt/gk/k zs -cz

1969. november 17.

a cseh filharmónia gyermekkkórusa, amelyet alapító-
jától, jan kühnről neveztek el, november 20-án magyarországra
érkezik és három hangversenyt ad fővárosunkban. a zenetát-
kózó-hangversenyt november 20-án este a zeneakadémia nagy-
termében tartják. koncertet adnak ezenkívül a kisz központi
művészegyüttesének székházában, majd november 23-án délelőtti
ifjúsági hangversenyen szerepelnek ismét a zeneakadémián./mti/

..-

bb.7. tíz évszázaddal ezelőtt már rudabányai barnavasércet
olvasztottak a trizsi „őskonóban”,

vid /fm/k cz

1969. november 17.

kármán jános jelenti miskolcraól:

értékes ipartörténeti emléket tártak fel a borsod
megyei trizs község határában. a kovácsos-hegytövében -csörge-
dező patak közelében - a földtakaró alatt nyolcvan centimé-
ter mélységben szinte teljesen ép állapotban egy 10-11. század-

ból fennmaradt vasolvasztót találtak a kutatók. a honfoglalás
korából származó, közönséges agyagból készült, alig egy méter
magas, nyitott mellü buca-kemencében érdekes módon készítették
a vasat. a kis kemence alsó, öblösebb részébe faszénrel ke-
vert vasércet raktak és eléje tiszta faszénrel helyeztek. a le-
vegőt agyagból készült fuvókákon juttatták az izzó érchez.
ezzel az ősi technológiával nem folyékony vasat, hanem salak-
kal átszűrt bucát nyertek, amelyből kovácsolással készí-
tették a szerszámokat, illetve a nyil- és lándzsavégeket.
egy- egy ilyen lágy acélhoz hasonló buca súlya 2.75 kilogramm
vált és ezekből az olvasztó kemencében általában tíz-tizenkét
kilogramot készítettek naponta.

/folyt .köv./ kc

- 5-

bb.7. tíz évszázaddal folyt /k

a tihanyi területen talált olvasztókemence érdekessége, hogy abban rudabányai vasércet használtak. a feltárás során ugyanis az „őskohó” mellett ilyen barnavasércet találtak és az olvasztóból kikerült jelentősebb mennyiségű salak is hasantó ércet tartalmazott. ezenkívül előkerült a bucakemence agyagfuvókáinak maradványa is.

az alig egy méter nagyságú ipari műemlék két és félnapi munkával egy darabban emelték ki helyőrlés megtisztítása után fakeretbe helyezve a rudabányai Vas-ásványbányászati múzeumba szállították, ahol konzerválása után bemutatják a közönségnek. /mti/

↑vas

..

bb.8. vészes katonák

1 vt/ gk/k zs -cz

1969. november 17.

a néphadsereg különböző alakulatainak szélesedik a térítésmentes vészes mozgalom. a katonafiatalok honapról - honapra nagy számban jelentkeznek vészesre. a legutóbbi mérleg szerint egy év alatt több mint 14 ezer liter vért adtak önként, térítésmentesen az egészségügyi szervezeteknek. sok vért küldtek néphadseregünk katonái a vietnámi hazafiaknak is. /mti/

..

bb.9. felvételi előkészítő tanfolyamok az eötvös Loránd tudományegyetemen

k fe/ gk/k -cz

1969. november 17.

az eötvös Loránd tudományegyetem természettudományi kara felvételi előkészítő tanfolyamot indít azok számára, akik az 1970-71-es tanévre kérik egyetemi felvételüket. a tanfolyam a következő szakokra készíti fel a jelentkezőket: matematika-fizika, kémia - fizika, biológia - kémia / nappali tanári szakokon; matematikus, fizikus, biológus, vegyész / nappali nem tanári szakokon; alkalmazott matematikus / esti nem tanári szakon; fizika / levelező tanári szakon/. a jelentkezési határideje: december 10. a jelentkezéshez szükséges nyomatvány az egyetem dékáni hivatalában / budapest, VIII., múzeum körút 6-8. i. em. 50./ vehető át. /mti/

-6-

ke

bb.10. földcsuszás veszély tihányban - befejeződtek a geológiai vizsgálatok a félszigeten

vid /ká/k cz

1969. november 17.

befejeződött a tihanyi félsziget részletes geológiai felmérése. ezt a munkát különösen a félsziget egyes részein tapasztalható időszakos földmozgás sürgette. három évvel ezelőtt a tihanyi halásztelep közelében házak, villák dőltek össze a hegymozgás miatt. a fejlesztési tervek megvalósítása, az újabb építkezések biztonsága megkövetelte, hogy a szakértők alaposan megvizsgálják a jelenségek okát.

a megállapítások szerint a félsziget néhány helyén a csuszás veszély visszatérő folyamat. mindebben közrejátszik a csapadék, a talajvíz, a mezőgazdasági művelési ágak megváltozása és az erózió elleni védekezés hiánya. a megmozdult földterületeken a vízgyűjtőkörzetek felduzzadása újabb mozgást idézhet elő. közvetlen csuszásveszély fenyeget a barlang lakások környékén, a visszhang domb alatti részen és a szarkádi erdőben.

a geológiai felméréssel egyidőben részletesen feltérképezték a félsziget természeti változásait. általában az a törekvés, hogy visszaállítsák az eredeti természeti képet. tervezik a külső tó újbóli feltöltését. a belső tó kopár vidékét vadrozsbokrokkal díszítik, cserjékkel ékesítik a gyázir-kupok környékét. a lovasiskola melletti nagy rétre füzfábarétumot terveztek. /mti/

..

bb.11. üzleti tolvaj - egy évi szabadságvesztés

1 bc/gg/k cz

1969. november 17.

szabó balázné kerekes etelka, 35 éves háztartásbeli, budapesti lakos sorozatosan lopott a fővárosi önkiszolgáló üzletekből. főleg porcelánüzletekben emelt el értékesebb használati tárgyakat, de élelmiszer-, illatszert és műanyag üz-

leteket is szívesen látogatott. egyik élelmiszerüzletben tettandó s ekkor táskájából előkerültek porcelántárgyak is, amelyeket másnőnnan tulajdonított el. a lopott holmi kisebb részét értékesítette, nagyobb részét leleplezése után a lakásán megtalálták és lefoglalták.

a központi kerületi bíróság szabó baláznét jogerősen egy évi szabadságvesztésre ítélte és kártérítésre kötelezte. /mti/

-7-

ke

bb. 12. új balatoni üdülő négy megye építőmunkásainak

vid-ká/gy/cz

1969. november 17.

közös épít üdülőt négy megye - komárom, veszprém, hajdu és szolnok - állami építőipari vállalata balatonfüreden. az új létesítményre 12 millió forintot költenek, s ezt az összeget a vállalatok saját fejlesztési alapjukból adják össze. a közös üdülő 60 minden kényelmi berendezéssel felszerelt szobájában turnusonként 145 építőipari munkás pihenhet majd. az épületeket 1970. június 1-én az építők napján adják át./mti/

bb. 13. garázsépítő szövetkezet kecskeméten

vid-ká/gy/cz

1969. november 17.

a meszöv kezdeményezésére és a városi tanács támogatásával garázsépítő szövetkezet alakult kecskeméten. az új szövetkezetbe többnyire a megyeszékhely új lakónegyedének - leninvárosnak - gépkocsitulajdonos lakói léptek be. a 167 személygépkocsi elhelyezésére alkalmas modern garázs-sor ugyanis leninvárosban épül fel. az ötp személyi kölcsön folyósításával segíti kecskemét első garázs-szövetkezetének tagjait./mti/

bb. 14. évente 11 millió tenyésztójas egy üzemből

vid/ká/gy/cz

1969. november 17.

az agárdi állami gazdaság jánosmajori baromfitelepét tenyésztójas termelő üzemmé alakították át. az új üzemág várhatóan jóval nyereségesebb lesz az előzőnél. a jánosmajori üzem husz nevelőházát bábónaról kapott nyolc-tizenegy hetes jércékkel és kakasokkal telepítették be. összesen százezer jércét és kakast állítottak tenyésztésbe. a jércék hathetes koruktól negyven héten át tojnak. a tojásgyár évente 11 millió tenyésztójas ad a baromfitartó gazdaságoknak./mti/

Luszon

8.15/g

- 8 -

To' 900
350 Day

bb. 15. az ndk kisfeszültségű kapcsolóberendezéseinek bemutatkozása a technika házában

t tz/mm/gy/bs

1969. november 17.

kedden, szerdán és csütörtökön a technika házában kiállításon mutatja be kisfeszültségű kapcsolóberendezéseit a kombinat veb starkstrom-anlagenbau leipzig-halle cég. a kiállításra, amelyen kondenzátor berendezéseket, kábelelosztó szekrényt, kapcsoló-állványt és egy kondenzátor-állomás modelljét mutatják be, mindhárom napon egy-egy előadás csatlakozik a vállalat gyártási programjáról, a meddőteljesítmény kiegyenlítéséről és a kisfeszültségű kondenzátor-berendezések alkalmazásáról, illetve a kisfeszültségű energiaelosztás problémáiról.

a kiállítást és az előadássorozatot, amelyet közösen rendezett a magyar elektrotechnikai egyesület, a transelektro és az ndk elektrotechnikai külkereskedelmi vállalata, hétfőn délelőtt nyitotta meg bruno hösel, a vállalat igazgatóhelyettese. amint közölte, a kiállítás és az előadássorozat célja a már eddig kialakult kapcsolatok további elmélyítése és szélesítése. ezért most olyan gyártmányokkal is megismertetik az érdekelteket szakembereket, amelyek eddig még nem szerepeltek a hazánkba szállított termékek között./mti/

bb. 16. dr. dési frigyos,

k tz/tm/1e/gy/bs

1969. november 17.

az országos meteorológiai szolgálat elnöke dr. karl schleinzer osztrák földművelésügyi miniszter meghívására hétfőn reggel ausztriába utazott, ahol részt vesz az osztrák hidrográfiai szolgálat fennállásának 75. évfordulója alkalmából rendezett tudományos ülészen és ünnepegen./mti/

- 9 -

To
14
350 Day

bb. 17. izzólámpafej gyár épül zalaegerszegen

vid/rj cz bs

1969. november 17.

Zalaegerszegi kerámia és cserépkályhagyár új zalaegerszegi telepén az építők hétfőn megkezdték egy 1000 munkást, ezen belül 800 nőt foglalkoztató üzem építését. ez lesz zala megye első olyan ipari üzeme, amely két vállalat közös vállalkozásában épül. a létesítmény több mint százmillió forintos költséggel a zalaegerszegi kerámia és cserépkályhagyár, valamint az egyesült izzó közös beruházása. az új gyárat az egyesült izzó szereli fel termelőberendezésekkel, szakembereket ad hozzá és segítséget nyújt a szakmunkásgárda kineveléséhez is. a közös beruházásból létesülő új gyár az egyesült izzó részére dolgozik majd, itt állítják elő az izzólámpa fejeket. az első gyár részleg évi kétszázmillió lámpafej előállítására lesz alkalmas, majd folyamatosan évi félmilliárd darabra növelik termelőkapacitását. zalaegerszeg legújabb ipari üzeme a terv szerint 1971-ben kezdi meg a termelőmunkát. /mt1/

--

bb. 18. új illyés dráma bemutatására készül a pécsi nemzeti színház

vid/rj cz

1969. november 17.

a pécsi nemzeti színházban megkezdték illyés gyula kossuth-díjas író „tiszták„ című új, háromfelvonásos drámájának próbáit.

a darab címe görög eredetű szóból, a katarból származik. így nevezték magukat a középkor ismert eretnek mozgalma tagjai, akiket magyarországon albigenseknek ismertek. a dráma cselekménye a 13. század első felében, dél-franciaországban játszódik, montségur várában. noha a dráma történelmi darab, mégsem csak történelmet ábrázol, hanem egy emberi magatartást s egyben körünk számos problémáját fejezi ki. egyik legfontosabb mondanivalója - ami az albigensek vallásának fő tétele volt - hogy percenként felelősek vagyunk azért, ami a világban történik és tőlünk függ napról napra, milyen lesz az emberi élet.

a darab zenéjét szokolay sándor kossuth-díjas zeneszerző alkotta. rendezője dobay vilmos, a dráma előadásában a pécsi nemzeti színház prózai együttesének legjobbjai vesznek részt. a „tiszták„ ősbemutatójára december 19-én kerül sor. /mt1/

--

10.40 rj

- 10 -

Tó
11/65

bb. 19. elhunyt bakos lászló színművész

vid -gy/cz

1969. november 17.

elhunyt bakos lászló, színművész a pécsi nemzeti színház örökös tagja, aki élete hetvannhat évéből negyvenhetet töltött színpadon. 1942 óta játszott a mecsekaljai város patinás színházában. bakos lászlót a pécsi nemzeti színház saját halottjának tekinti. /mt1/

--

bb. 21. negyven kerületi tanácstagot választottak a fővárosban

i h1/gk/gy/bs

1969. november 17.

vasárnap időközi tanácstag-választásokat tartottak budapestén: negyven választókerület kapott új tanácstagot. a szavazásban érdekeltek 26 990 választójogosult közül 24 133 lakos - a választójogosultak 89,4 százaléka - járult az urnákhoz. a szavazók 99,7 százaléka a hazafias népfront jelöltjeire adta szavazatát. a 14. és a 22. kerület egy-egy választókerületében két jelölt szerepelt a szavazólistán.

a most megválasztott tanácstagok még ezen a héten átveszik megbízólevelüket. /mt1/

--

b. 20. árdrágítókat büntettek meg vas megyében

vid gy/cz

1969. november 17.

a vas megyei kereskedelmi felügyelőség szakemberei az ellenőrzések során öt olyan esetre figyeltek fel, amikor a szövetkezeti tüzip telepeken magasabb áron adták el a tüzelőt. a szén mázsáját egy-egy forinttal drágábban számolták, mivel az esetek nagy száma miatt a vásárlók kártalanítása nem történhetett meg - a vásárlók nyilvántartása sem állt rendelkezésre - a felügyelőség a többletbevétel elvonását javasolta. ennek megfelelően a káld és vidéke fmsz-t 1 322, a felsőpatyit 24 636, az egyházasrádócit 567, a nádasdit 1 030, a bőit pedig 1 651 forint meg nem engedett nyereség befizetésére kötelezték, az árdrágítókat felelősségre vontak.

/folyt. köv./
10.55/gy

- 11 -

11/65
Tó
12.40 Dm

bb. 22. képmagnó az iskolákban - svéd taneszköz-kiállítás budapestén
t tf/gk/zs/gy/bs 1969. november 17.

érdekes kiállítás várja a pedagógusokat hétfőtől az országos tanszergyártó és értékesítő vállalat - 7. kerület gorkij fasor 17-21. szám alatti - bemutatótermében: a norstedts svéd tanszergyártó cég mutatja be a korszerű iskolai oktatáshoz készített szemléltető eszközöket, műszereket, egyéb segédanyagokat. a bemutatót wilhelm tham, a nyugat-európai tanszergyártó cégek szövetségének elnöke nyitotta meg, a kultura külkereskedelmi vállalat és a tanért vezetőinek jelenlétében.

svédországgal nyolc-tíz évre visszanyuló taneszköz export-import kapcsolataink vannak, elsősorban a biológia-tanítás modern kellékeit vásárolják tőlünk a svédek. most főleg a fizika-tanítást megkönnyítő svéd taneszközök kerülnek a közönség elé. a sokrétű anyagban még képmagnó is található, ezt a svéd tanintézetekben előszeretettel használják. rendkívül praktikus a vízszinű műanyag-hasábra ágyazott állatcsontváz, az ugynevezett bioplaszt.

a kiállítás november 23-ig lesz nyitva./mti/

..

bb. 23. a gazdasági bizottság határozata: kidolgozzák a cukoripar rekonstrukciós tervét

jf/ie/gy/bs

1969. november 17.

a gazdasági bizottság megtárgyalta a cukorrépa-termelés és feldolgozás helyzetét. megállapította, hogy a cukoripar rekonstrukciójának a jövőben kiemelt helyet kell biztosítani, mert állóeszközei nagymértékben elhasználódtak. teljes felújításra a fel-szabadulás után egyetlen üzemben sem került sor, miközben a termelés husz év alatt több mint kétszeresére nőtt.
/folyt. köv./
12.15/gy

- 12 -

To
1320
H10.Du

bb. 23. / a gazdasági bizottság.... 1. folyt./ gy

a gazdasági bizottság a szóbjöhető rekonstrukciós munkálatokkal kapcsolatban mérlegelte azt a tényt, hogy a cukoripar saját erőből nem képes megteremteni az ehhez szükséges anyagi feltételeket. ezért biztosítani kell a rekonstrukciós beruházás pénzügyi alapjait.

a gazdasági bizottság megtárgyalta azt a javaslatot is, amely a répa cukortartalom szerinti átvételét indítványozta. az ilyen felvásárláshoz azonban automatikus laboratóriumra, épületekre, műszerekre, stb. van szükség, s ezek mintegy 300 millió forintos beruházást igényelnek. ezért bevezetésére csak a feltételek megteremtése után kerülhet sor, amennyiben még akkor is célszerű. a gb felhívta a figyelmet a réptatermesztés és feldolgozás területi koncentrációjának szükségességére is.

a gazdasági bizottság felhívta a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztert, hogy a rekonstrukció részletes beruházási javaslatát 1970. március 31-ig terjessze elő.

x x x

az mti hírmgyarázója írja:

a cukorgyárak a belföldi igényeket az idén is ki tudták elégíteni, a vásárlóknak a választékra sem lehetett különösebb panaszuk. idén 28 000 vagon cukor került, illetve került az üzletekbe, 10 000 vagonnyi pedig ipari célokat szolgál. a termelés állandóan növekvő adatainak láttán is elhamarkodott dolog lenne azonban arra a következtetésre jutni, hogy az iparág üzemelben nincs gond. az ipar legfiatalabb üzeme ugyanis hatvan éves, a legöregebb pedig két év múlva ünnepli alapításának 100. évfordulóját. ráadásul felújításuk sem tartott lépést a szükséglet növekedésének ütemével, a fejlődő technikai követelményekkel - erre a gb anyaga is kihangsúlyozottan utal.

a nehézségekből azonban a fogyasztó eddig jóformán semmit nem vett észre, ami a cukoripariak áldozatkész munkáját dicséri. a mennyiségi igények kielégítése mellett bővítették a választékot is. az üzletekben megjelent a finom kristálycukor - igaz, ebből máris többre lenne szükség. kockacukor - különösen a „hópehely”, - sincs mindig elég, főként azért, mert a gyári gépek több mint fele elavult és teljesítményük már nem növelhető.

/folyt. köv./

12.20/gy

- 13 -

To
1320
H10.Du

bb. 20. /árdrágítókat.... folyt./ gy

szombathelyen a 20. számú szövetkezeti vas- és műszaki boltban is árdrágítást fedeztek fel. az egyes kötött áron forgalomba hozott árucikkeket - a vásárlók megkárosításával - egy-két forinttal magasabb áron értékesítették. ebből több mint 31 ezer forint jogtalan nyereséghez jutottak. az árdrágítás miatt az üzletvezető ellen bírósági eljárást indítottak, a jogtalanul szerzett pénzt pedig befizettették az adóhivatalhoz./mti/

..

bb. 23. /a gazdasági bizottság.... 2. folyt./ gy

ilyen helyzetben került a gazdasági bizottság elé az iparág - és ezen belül a cukorrépa-termesztés - helyzete és perspektívája. beigazolódtott ugyanis, hogy több százmillió forintos hitel és egyáltalán: többmilliárd forintos beruházás kell ahhoz, hogy a következő években az üzemeket megfelelő módon, megfelelő színvonalra fejleszthessék.

a részleges rekonstrukció egyébként megkezdődött. a hatvani gyárban napi 70 vagonnal növelték a termelést. a korszerűsítésen, bővítésen tovább dolgoznak, egyebek között új répa-lerakómechanizmust szerelnek fel és raktárakat építenek. az eredetileg 230 vagonos teljesítményű szolnoki gyár rekonstrukciója is megkezdődött itt a tervezett napi 500 vagonos kapacitást 1972-ben érik majd el. a szerencsi cukorgyár teljesítményét 1975-ig várhatóan 500 vagonra fokozzák. a gyári rekonstrukció tervezett második szakaszát akkor kezdik majd meg, amikor szolnokon befejeződnek a munkálatok. a felújításoknál a többi gyár részleges korszerűsítéséről sem feledkeztek el.

mindent egybevetve a cukoripariak a teljes fogyasztói igény kielégítésére törekednek. nehézségeiket úgy akarják felszámolni, hogy a rekonstrukciós és korszerűsítési munkák idején továbbra is zavartalan legyen a belföldi ellátás./mti/

- 14 -

Tó

13²⁰

H10 Day

bb. 24. fehér Lajos fogadta a mongol tervbizottság elnökét
t/sf/mm/rj se cz 1969. november 17.

fehér Lajos, a minisztertanács elnökhelyettese hétfőn fogadta b. rincsenpelzse államminisztert, a mongol népköztársaság tervbizottságának elnökét, a magyar-mongol gazdasági és műszaki tudományos együttműködési kormányközi bizottság mongol tagozatának elnökét. a szívélyes hangú megbeszélésen jelen volt dr. Sághy Vilmos, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese, a kormányközi bizottság magyar tagozatának elnöke és Zsancsán Bolod, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

..

bb. 25. időjárásjelentés

mm/rj cz

1969. november 17.

a meteorológiai intézet 1969. november 17-én, hétfőn jelenti:

nyugat felől növekvő felhőzet

a brit-szigeteken keresztül erős szelek kíséretében hideg sarkvidéki eredetű levegő áramlik európa középső részé felé. hatására nyugat-európában, valamint közép-európa nagy részén változékony időjárás alakult ki. sokfelé esik az eső. a brit-szigeteken hózáporok keletkeznek. szintén felhős, csapadékos az idő a skandináv félszigeten és a szovjetunió európai területének északi térségében. délkelet európában ezzel szemben párás, reggel sokfelé ködszítalásos időjárás uralkodik. a nyugat-európai csapadékvonal lassan kelet felé helyeződik át, így előreláthatólag kedden már a kárpát-medencében is éreztetni fogja hatását. hazánkban vasárnap változóan felhős, párás, helyenként ködös idő volt. néhány helyen esett az eső, de a lehullott csapadék mennyisége sehol sem haladta meg az egy millimétert. tartósan dős helyeken napközben sem mértek 6-10 foknál magasabb hőmérsékletet, ott azonban ahol 6-8 órán keresztül sütött a nap 15-17 fokos maximumok alakultak ki.

/folyt mkövm/

12.50 rj

- 15 -

Tó 13²⁰

bb. 25. / időjárásjelentés 1. folyt./rj

ma hajnalra a nyugati határszélen 0-minusz 3, máshol 0, plusz 6 fokig hűlt le a levegő. Délkelet felől országsszerte párák, helyenként köd idő volt. a nyugati megyékben a déli szél megerősödött.

11 órakor az erősen ködös helyeken csak 6-8, máshol 11-13 fokig emelkedett a hőmérő higanyszála. budapestben vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 7,4 fok volt, a sokévi átlagnál 2,8 fokkal magasabb

m a 12 órakor budapestben a hőmérséklet 8 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, mérsékelten süllyed.

várható időjárás kedd estig: nyugat felől növekvő felhőzet, ma eső nélkül, kedden elsősorban a dunántúlon többfelé esővel. időnként élénk, helyenként erős délnyugati, nyugati szél. keleten párásság, éjszaka köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 2-7 fok, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 8-13 fok között.

a duna vízállása budapestnél 128 centiméter. /mti/

--

bb. 26. gombatermesztési napok

tr/rj se cz

1969. november 17.

hétfőn a technika házában az agrártudományi egyesület, az agroinform és a duna tsz. közös rendezésében országos gombatermesztési tanácskozás kezdődött. a kétnapos tanácskozáson hazai és külföldi szakemberek tartanak előadásokat. a résztvevők megtekintik és értékelik a duna tsz. felszíni és pincés gombatermesztését is. /mti/

--

12.54 rj

- 16 -

To
13²⁰

öb. 27. elhunyt müller vilmos, a párt régi harcosa

1 hi/tm/zs/gy/cz

1969. november 17.

elhunyt müller vilmos, a párt régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1911 óta vett részt a párt harcaiban. bucsztatása pénteken délután 2 órakor lesz a rákoskeresztúri köztemetőben.

7. kerületi pártbizottság
magyar partizán szövetség

/mti/

--

bb. 28. bányatűz ormoson

vid-kz/gy/cz

1969. november 17.

a borsodi szénbányák ormosi üzemének hatos aknájában november 13-án tűz keletkezett. az ötös telepben levő vastagtelepi frontfejtésen fellépett tűz gyorsan terjedt: először a vágatok biztosító bélésanyagára, később pedig a száraz szénfalra is átharapózott.

azonnal riadót rendeltek el. a veszélyeztetett munkahelyeken dolgozók elhagyták a bányarészt. még sebesülés sem történt.

a tűz mintegy négyszáz méter hosszúságú bányavágatban terjedt el. a bányamentők először portolóval, később vizsugárral igyekeztek elfojtani. mivel azonban vésztartalannak bizonyult gátak építését rendelték el, hogy a bányarészt elzárják a levegőtől. a gátépítés vasárnap sem szünetelt, s így hétfőn délre sikerült hermetikusan elszigetelni a bányarészt. J. mindes

amíg az ötös telepben a bányamentők és a bányászok a tüzzel birkóztak, a többi munkahelyen zavartalanul termeltek. a tűz okának megállapítására vizsgálat indult. /mti/

--

bb. 32. panelszállító utánfutók készülnek hódmezővásárhelyen

vid-kz/mné/gy/cz

1969. november 17.

a csepel autógyárral együttműködésben nagyméretű házgyári panelek szállítására alkalmas utánfutó kocsik sorozatgyártását kezdte meg a hódmezővásárhelyi mezőgazdasági gépjavító vállalat. a 13 méter hosszú speciális utánfutóból eddig 85-öt rendeltek a házgyárak. /mti/

14.05/gy

- 17 -

To
14¹⁰

bb. 29. több mint 3000 új női munkahely tatabányán. - fel-
számolják a legegészségtelegebb lakónegyedek

vid/kz/rj cz

1969. november 17.

tatabánya lakosságának életkörülményeiről végzett felmérést a városi tanács végrehajtó bizottsága. az utóbbi 2 év alatt épült lakásokat, a kulturális, az egészségügyi és kereskedelmi hálózat fejlesztését vették számba. a városi tanács a helyi erőforrások jobb kiaknázásával, az ipari üzemek segítségével jelentősen javította a két év alatt a munkások életkörülményeit. 1700 új lakást építettek, s évenként 10 millió forintot költöttek az utak felújítására. rövidesen befejezik a város valamennyi főközlekedési útjának korszerűsítését, s megkezdik a nagyobb forgalmu lakónegyedek útjainak felújítását,

két új iskola átadásával 19-re emelték az általános iskolák számát. sokszáz család jövedelme emelkedett azzal, hogy megoldották a munkát kereső nők elhelyezését. nemrég még 1200 munkára váró nőt tartottak nyilván, ma pedig már egyet sem. Üzemeket, illetve üzemszűkítést telepítettek a fővárosból tatabányára azzal a céllal, hogy a nőknek adjanak munkát. ezekben a könnyűipari üzemekben most már több mint 3000 leány, asszony dolgozik. *V-Tizenegy*

a vizsgálat tapasztalatait hasznosítva újabb intézkedésekkel javítják a városban az életkörülményeket. jövőre megkezdik az óvárosban a hőerőmű magas keményének építését, s ezzel a nagy-kiterjedésű lakónegyedben megszüntetik a levegő szennyeződését. döntöttek a város legegészségtelegebb lakónegyedének, a mésztelepernek a felszámolásáról is. a negyedik ötéves tervben kezdik meg a cementgyár tövében épült rendkívül poros település szanálását. az új városban jövőre kerül sor a város első 18 emeletes házának a felépítésére. az új központi postaépület és egy 1000 személyes étterem alapozását kezdik meg. különösen sokat áldoznak az egészségügyi hálózat fejlesztésére. 1970-ben kezdik meg az új főorvosi rendszer bevezetését, belgyógyász főorvosok rendelnek majd a város különböző részein, s így tehermentesítik a központi szakorvosi rendelőket. az egész várost érinti, hogy korszerűsítik az éjszakai, a szombati és vasárnapi orvosi ügyeletet. a körzeti rendelők korszerűsítésére 1.5 millió forintot költenek. az idős emberek részére felépítik az első panziót. a 25 lakrészes házban családi körben, megszokott életkörülményeik között élhetnek az idős emberek. szorgalmazza a városi tanács az üzlethálózat erőteljesebb fejlesztését is. az új lakónegyedekben ugyanis a kislapterületű ideiglenes üzletek nélkül zsúfoltak, s a vásárlók kénytelenek az utcán várakozni. /mt1/

14.07 rj

- 18 -

Tb 1510

bb. 30. kibernetikai csoport a szombathelyi máv igazgatóságon
vid-kz/gy/cz

1969. november 17.

kibernetikai csoportot szerveztek a szombathelyi máv igazgatóságon. a korszerű szovjet lyukkártya rendszerű számológépekkel felszerelt részleg országos vasúti és igazgatósági adatokat dolgoz fel, gyorsítja az ügyvitelt. hétfőn tanfolyam indult a leendő dolgozók részére, akiket rátermettségi vizsga alapján választottak ki a munkára.

a kibernetikai csoport az igazgatóság most épülő, új szárny-épületében, január 2-án kezd meg munkáját./mt1/

..

bb. 31. vietnami oktatásügyi küldöttség érkezett hazánkba

k vt/mm/zs/gy/cz

1969. november 17.

hétfőn délután - vo thuan nho miniszterhelyettes vezetésével - budapestre érkezett a vietnami demokratikus köztársaság oktatásügyi minisztériumának négytagú küldöttsége. a vendégek fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes, a művelődésügyi minisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető beosztású munkatársa. ugyancsak jelen volt az érkezésnél hoang-luong, a vdk budapesti nagykövete. *V-Köz*

a delegáció magyarországi tartózkodása során egyebek közt tanulmányozza közoktatási rendszerünket, az iskolareform tapasztalatait, az ifjúsági szervezetek tevékenységét./mt1/

..

bb. 33. javult a termelési képesség - nem csökkent, hanem emelkedett a tatabányai szén kereslete

vid-kz;mné/gy/cz

1969. november 17.

hogyan hatott a szénbányászat termelésének csökkentésére, illetve korszerűsítésére hozott kormányhatározat az ország széntermelésének 29-30 százalékát szolgáltató három komárom megyei bányavideken - a tatabányai, a dorogi és az oroszlányi bányákban? - e kérdéssel kapcsolatban készített érdekes és sok szempontból nagyon figyelemreméltó felmérést a területileg illetékes megyei statisztikai hivatal. /folyt. köv./

14.30/gy

- 19 -

Tb 1510

bb. 33. /javult a termelékenység... folyt./ gy

az 1966-1967-es években komárom megyében - az országos előirányzatnak megfelelően - 14,8 százalékkal csökkentették a szentermelést. a kereslet azonban hamarosan beleszólt a központilag készült tervbe, s így 1968-ban az előző évihez képest már nem kevesebbet, hanem 3,8 százalékkal többet termeltek és értékesítettek a komárom megyei bányák. e folyamat azóta sem gyengült, sőt éppen ellentétesen tovább erősödött: ez év harmadik negyedében ugrásszerűen megnőtt a kereslet a tati szén iránt.

a felmérés a jövőt illetően is biztatónak ítéli a helyzetet. az érintett bányavidékeken ugyanis a termelékenységi mutatók már most kedvezőbbek az országos átlagnál, s a jövőben még inkább azok lesznek: 1975-ig tatabányán 19, oroszlányban 33, dorogon pedig 31 százalékos termelékenység-emelkedést akarnak elérni. ennek érdekében tovább koncentrálnak a termelést, s nagyarányúan gépesítik a munkát. a koncentráció és a gépesítés következtében felszabaduló munkaerő nagy részének foglalkoztatását is helyileg oldják meg az olyan mellék- és segédüzemek fejlesztésével mint például a tatabányai vztisztító és dúsító berendezések gyára. az alacsonyabb fűtőértékű oroszlányi szén felhasználását megfelelően biztosítja a hasznosítására készült 200 megawattos hőerőmű, a nagyon jó minőségű, magas kalóriájú tatabányai ésdorogi szénnek pedig mint a tapasztalatok és a piackutatás bizonyítja, elegendő vevője van és lesz a jövőben is./mti/

--

bb. 34. emelkedett a tiszta vízállása

vid-kz/mné/gy/cz

1969. november 17.

d az utóbbi napokban lehullott csapadék feltűnően gyorsan és sokat javított a tiszta vízállásán: felső szakaszán 120 centiméterrel emelkedett a szintje. a gázlómélységek 18 deciméterre növekedtek, s így most már - bár még mindig nem teljes terheléssel - az eddiginél lényegesen nagyobb kőrakománnyal indíthatják az uszályokat tokajból a kiskörei vízlépcső építéséhez. érdekes, hogy a tiszta vízállását oly gyorsan befolyásoló csapadék a hernádon és a sajón még nem érezteti hatását. e két folyó még mindig apad: medrükben új homokszigetek, homokpadok és csurgók keletkeztek./mti/

--

14.35/gy

- 20 -

13 15¹⁰

bb. 35. új oktatási központ szegeden

vid/fm/rj cz

1969. november 17.

szegeden hétfőn felavatták az mszmp csongrád megyei bizottsága oktatási központjának nyolc-emleletes épületét. győri imre, az mszmp csongrád megyei bizottságának első titkára mondotta avató beszédet. /mti/

--

bb. 36. münlich-émlékhét dunaujvárosban

vid/fm/rj cz

1969. november 17.

a nemzetközi munkásmozgalom nagy harcosa, dr. münlich ferenc születésének 83. évfordulója tiszteletére a nevét viselő dunaujvárosi gimnáziumban münlich-émlékhét kezdődött. hétfőn négy kiállítást nyitottak, amelyek egyike a nagy forradalmár életét és munkásságát tükrözi. kiállítás nyílt továbbá az űrhajózás fejlődéséről a diákok szakköri tevékenységéről, valamint képzőművészeti munkáiból. /mti/

--

b. 39. bethlen gábor ünnepi hét debrecenben

vid/fm/rj cz

1969. november 17.

hétfőn debrecenben megkezdődött a bethlen gábor ünnepi hét - annak emlékeztetőre, hogy az erdélyi fejedelem 350 évvel ezelőtt meglátogatta a várost. a nevét viselő iskola fiataljai megkoszorúzták a fejedelem szobrát, majd a déri múzeumban bethlen gábor korának képzőművészetét bemutató kiállítást nyitottak. /mti/

--

14.50 rj

- 21 -

14 15²⁰

v
bb 37. nemzetközi kriminológiai értekezéslet

t ms/gk/um zs cz

1969. november 17.

hétfőn a magyar tudományos akadémián megkezdődött a szocialista akadémiák jogtudományi és kriminológiai intézeteinek hatnapos munkaértekezlete, amelynek napirendjére a szocialista fejlődés során a bűnözés strukturájában végbement változások kérdését tüzték ki. az értekezleten részt vesznek a szovjetunió, bulgária, csehszlovákia, Lengyelország, az ndk és hazánk megfelelő akadémiai intézeteinek képviselői.

I. jugoszlávia

a magyarkezdeményezésre összeült tanácskozást szabó Imre akadémikus, a magyar tudományos akadémia állam-és jogtudományi intézetének igazgatója nyitotta meg, majd szabó andrás, az intézet kriminológiai csoportjának főmunkatársa ismertette a magyar kriminológusok elképzeléseit a közös munkáról. hangoztatta: a szocialista kriminológia a bűnözést történelmi jelenségnek tekinti, amely tartalmában és formájában szorosan kötődik a társadalmi-gazdasági formáció változásaihoz. a mostani értekezlet célja, hogy megalapozza a szocialista országok kutatóinak közös munkáját annak tisztázására, milyen törvényszerűségek érvényesülnek a bűnözés mozgásában, milyen sajátos arculata van a bűnözésnek a szocialista társadalomban, szemben az előző társadalmi-gazdasági formációkkal. ehhez az egyes országok bűnözési statisztikájának feldolgozása és az adatok összehasonlítása szükséges.

az értekezlet feladata éppen a megbízható összehasonlítási alapok, módszerek meghatározása. itt különösen két alapvető jelentőségű kérdés merül fel. az egyik a periódizáció, vagyis az összehasonlítandó időszakok meghatározása, ami azért jelent problémát, mert a szocialista fejlődés az egyes országokban nem egyszerre, nem azonos időben és időtartam alatt ment végbe. a másik alapkérdés a jogi összehasonlíthatóság, a jogi meghatározások közös nevezőre hozása. itt a nehézséget az okozza, hogy bár jog által védett érdekek, jogtárgyak a szocialista rendszer különböző országaiban azonosak, a jogi meghatározások, körírások, elég sok különbséget mutatnak.

az egységes kutatási módszerek kidolgozása után kezdődhet meg majd a kutatómunka, amelynek eredménye a bűnözés strukturális változásainak, a bűncselekmények és a büntettek körében beállott változásoknak, mozgásnak az összegezése lesz. ezt távolabbi jövőben a változások okainak történelmi és szociológiai módszertani vizsgálata követheti.

I. büntettek

a külföldi résztvevők felszólalásaira kedden kerül sor./mti/

- 22 -

14.20/um

MT 16¹⁵

bb 38. pályaválasztási napok nógrád megyében

vid/fm/um cz

1969. november 17.

mintegy husz nógrád megyei üzem, vállalat, intézmény termékeit, munkáját mutatja be a balassagyarmati szántó kovács jános gimnáziumban és a salgótarjáni józsef attila művelődési központban hétfőn megnyitott pályaválasztási kiállítás. ezzel megkezdődtek a 11. nógrád megyei pályaválasztási napok, amelyeket az idén különösen az tesz jelentőssé, hogy a mintegy négyezernyolcszáz végzős általános- és középiskolás pályaválasztási lehetőségei örvendetesen bővülnek. a nógrádban hagyományos bányászati- és kohászati, üvegipar mellé ugyanis felsorakozik a textilipar, a vegyipar, a műszeripar és a hűtőtechnikai. a salgótarjáni iparmedence, valamint nógrád más vidékeinek iparszerkezetében megkezdődött változásokra hívta fel a figyelmet jedlicska gyula, a megyei pártbizottság első titkára is előadásában, amelyet a szakszervezetek megyei tanácsa székházában rendezett pályaválasztási konferencián tartott. az ujonnan létesülő vegyipari gépgyár, a rádiótelefon üzem és más új ipartelek munkaerőellátásáról már most kell gondoskodni. e feladat pedagógiai vonatkozásait világította meg felszólalásában kubinyi ferenc, az országos pályaválasztási tanács titkára./mti/

-.-

bb 40. az osztrák bbu céggel kötött megállapodást a borsodi vegyi kombinát

vid/kz/mén/um cz

1969. november 17.

együttműködési megállapodást kötött az osztrák bleiberger bergwerks unió-val - a bbu-val - a borsodi vegyi kombinát. mint a megállapodással kapcsolatban az üzemben elmondották a borsodi vegyi kombinátban az utóbbi években több olyan segédanyagot kísérleteztek ki, amelyek növelik a műanyagok fényállóságát, hőellenállását vagy javítják azok megmunkálhatóságát. az új eljárások közül több világszabadalom, s nagy nemzetközi érdeklődést keltett. a műanyagok hőellenállását javító segédanyagok készítéséhez azonban ólomra van szükség, amit mint köz-tudomású importálunk. az osztrák cégnek ólomhányái vannak, s ezek termelésének jó részét a borsodi vegyi kombinátban hasznosítható műanyagipari segédanyagokká dolgozzák fel. a megállapodás az ebben rejlő lehetőséget használja ki. a bbu ólomvegyületeket szállít a borsodi vegyi kombinátnak, amely ennek értékét fényállóságot biztosító vegyületekkel egyenlíti ki. a megállapodás ugyanakkor - mind két cég választékának bővítése érdekében - a közös értékesítés feltételeit is megteremtette./mti/

-.-
- 23 -

14.32/um

MT 16²⁵

bb 41. új mini-jégtörő

vid/kz/mné/um cz

1969. november 17.

a magyar hajó és darugyár balatonfüredi üzemében elkészült egy újabb - ez évben a második - mini-jégtörő hajó. a 14.2 méter hosszú, s mintegy 4 méter széles jégtörő, melynek merülési mélysége alig több egy méternél, 25-27 centiméter vastagságu jégpáncél feltörésére is alkalmas./mti/

bb 42. derült ég a 600-800 méteres ködréteg felett

t tz/mm/um ie cz

1969. november 17.

ez a hét meglehetősen bizonytalan időjárási helyzetben kezdődött. amint erről rajkai ödön, a központi meteorológiai intézet tudományos főmunkatársa adott tájékoztatást, nyugat-európában, skandináviában és a szovjetunió európai területének északi részén erősen felhős, általában szeles, néhol viharos, többfelé csapadékos volt az idő. a nappali maximumok általában az évszaknak megfelelő szinten - délen 6-12, északon 0-6 fok között - alakultak ki.

ezzel szemben a kárpát-medencében, a balkánon és a szovjetunió európai területének déli, délkeleti részein csendes, jobbára derült, de erősen párás, sokfelé ködös volt a z időjárás. itt inkább csak ködszítalások fordultak elő. ahol sokáig megmaradt a köd, vagy napközben is párás volt a levegő. ott 10, sőt a szovjetunióban csak öt fok körüli maximumok voltak, viszont ahol hamar kisütött a nap, ott 15-19 fokig, néhol azonban, természetesen főleg dél-európában, 20 fokon is túl emelkedett a higanyszál.

ami közelebbről hazánk területét illeti, itt csak csapadéknyomok voltak, s ezeknek a mikroszkópikus méretű cseppeknek lassu szállingózását is csupán egy-két helyről jelentették. hétfőn délelőtt megkezdődött a délies szél élénkülése úgy, hogy déltájban a szélhőkésék sebessége már elérte helyenként az 55-70 kilométert is. a hőmérséklet nálunk is szeszélyesen alakult. ahol tartotta magát a 600-800 méter vastag ködréteg, ott - például miskolcon, nyíregyházán, siófokon stb. - csak nyolc fokot mértek és a szintén köddel takart budapesten is kilenc fok volt. ahol azonban a nap korán kisütött például pécsen, baján, békéscsabán, ott a levegő 14-15 fokig melegedett fel.

/folyt.köv./

- 24 -

15.52/um

M 16³⁰

bb 42. / derült ég...folyt./um

az időjárási tényezők alakulása alapján a meteorológusok kedden estig nyugat felől növekvő felhőzetet várnak, amelyből azonban csak kedden hull majd eső, elsősorban a dunántul különböző pontjain. időnként élénk, helyenként erős délyugati-nyugati szélre számítanak. előrejelzésük szerint keleten párásság, éjszaka pedig köd lesz. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 2-7, a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 8-13 fok között alakul majd ki.

elkészítették a meteorológusok a péntekig szóló távolabbi előrejelzést is. eszerint a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 0 és 5, az időszak végén minisz 4 és plusz 1 fok között, a legmagasabb nappali hőmérsékletek 6 és 11, az időszak végén 3 és 7 fok között lesznek. öt millimétert meghaladó csapadék az ország területének 80 százalékán várható, az időszak végén hózáporok formájában./mti/

.-.

bb 43. kiemelkedő magyar siker a pozsonyi nemzetközi gépipróversenyen - népes mezőny indult a hazai gyorsíró-és gépipróvetélkedőkön

1 tf/tm/um cz

1969. november 17.

hazaérkeztek és értékes trófeákat hoztak magukkal a magyar gépiprók pozsonyból, ahol nemzetközi gépipróversenyt rendeztek. osztrák, bolgár, jugoszláv, lengyel, magyar és ndk-beli versenyzők, továbbá pozsony, brno és prága csapatai vettek részt az ügyességi vetélkedőn. két számban, 30 perces sebességi másolásban és 10 percig tartó hibátlanági írásban indították a versenyt, s külön kategóriákban sorolták az elektromos vezérlésű és a mechanikus meghajtású gépeken írókat. a magyar versenyzők - most első ízben valamennyien - gömbfejes villanyírógépeken /ennek a géptípusnak rendkívüli előnye, hogy a betűmetszetek egy minden irányban elforduló gömbön vannak, így betűkarok nem lévén, nincs összeakadás, egymásra ütés - s percenként legalább 100 leütéssel többet lehet végezni, mint a más típusú villanygépeken

abszolút győztesként került ki a versenyből tarrné varga erzsébet, a nehézipari minisztérium dolgozóka, mindkét számban első lett: a félórás másolásban 19.317 leütést teljesített, a tízperces versenyben pedig - ahol minden téves betűért 500 leütést vonnak le - 6.034 leütést ért el. ez utóbbi versenyszámban a második helyre is magyar versenyző került: tóth györgyné, a magyar külkereskedelmi bank rt. dolgozóka.

/folyt.köv./

- 25 -

16.03/um

L dolgoztak

M 16³⁰

v

bb 43. / kiemelkedő magyar...folyt./um

csapatversenyben a 30 perces másolásban ausztria versenyzői végeztek az első helyen, a magyar csapat lett a második. a hibátlanági kategória csapat-győztese prága város a-csapatának gépirói lettek ; itt a magyar együttes az ötödik helyre került.

a pozsonyi nemzetközi versennyel egyidőben rendezték meg a szlovák szocialista köztársaság gyorsíró és gépiró bajnokságát: Ladislav bojnansky lett a gyorsíróbajnok, a gépiró bajnokságot anna vavrová nyerte.

magyarországon is most zajlott le a dolgozók 1969. évi országos gyorsíró-és gépiróversenye. ezekben a napokban érkeznek be a budapesti versenybizottsághoz a két írásnemből készült dolgozatok az ország minden részéről. a versenyeken összesen mintegy 800-an vettek részt. a gyorsíróverseny legmagasabb - percenként 450 szótagos sebességű - fokán mindössze három versenyző mérte össze tudását. ugyanakkor örvendetes tapasztalat, hogy az alacsonyabb fokú versenyeken rekord-létszámú mezőny indult, elsősorban a percenként 200, illetve 250 szótagos kategóriában. az idén már nem is rendezték meg a 150 szótagos versenyt, mert általános tapasztalat, hogy az irodai dolgozók gyorsírási tudása ennél magasabb szintű. a gyorsírók versenydolgozatainak kiértékelését hétfőn megkezdték, eredménykét-három hét múlva várható.

gépirásban - a verseny tanúsága szerint - egyre sokasodik nálunk, is, csakugy, mint világszerte, az elektromos gépen írók száma. nemcsak a gyorsaság szempontjából, hanem munkavédelmi tekintetben is rendkívül előnyös a korszerű technika. elegendő csak arra gondolni, hogy a hagyományos írógépeken minden betű leütéséhez akkora erőt kell kifejteni, ami egy negyedkilós súly felemeléséhez szükséges: egyszerű tehát kiszámítani, milyen nehéz testi munkát végeznek a hagyományos felszerelésű irodákban a gépirók. különben a gyors-és gépirói munkakörökben a szakmai színvonalat már érezhetően emelik azok, akik a négy éves közgazdasági szakközépiskolák gyors-gépiró tagozatain szereznek képesítést./mt1/

..-

- 26 -

AA 16⁴⁰

bb 44. neveléstudományi ülészak Debrecenben

vid/km/a cz

1969. november 17.

a debreceni kossuth Lajos tudományegyetemen hétfőn - hazai és külföldi szakemberek részvételével - neveléstudományi ülészak kezdődött. a kétnapos ülészakot dr. Kelemen László, a kossuth Lajos tudományegyetem pedagógiai tanszékvezető professzora nyitotta meg. a délutáni ülésen dr. Ryszard Wróczyński egyetemi tanár, a varsói egyetem szociálpedagógiai tanszékének vezetője a szociálpedagógiai kutatás módszertani kérdéseiről tartott előadást. /mt1/

..-

bb. 45. befejeződött a szüret tokaj-hegyalján

vid-kz/mné/e cz

1969. november 17.

hétfőn befejeződött a szüret a világhírű borvidékünkön, tokaj-hegyalján. a már termőre fordult új telepítéseket is hozzászámítva, az idén már csaknem 11 000 holdról szedték a fürtöket. a holdankénti termésátlag a múlt évinél 3 mázsával magasabb, 25 mázsa volt, egyes nagyüzemi táblákon azonban 110 mázsa is megtermett holdanként. a hosszantartó napfényes „vénaasszonyok nyara”, a későn szüretelőknél is kedvezett. számottevően javította a mustok minőségét, s így az ideai termésből is nagymennyiségű édes és száraz szamorodni jellegű bort tudnak készíteni. a tokaj-hegyaljai állami pincegazdaság a korábbi éveknél jelentősen több, együttesen 100 000 hektoliter mustot vásárolt fel a szakszövetkezetektől és az egyéni termelőktől. az erjesztő és az érlelő pincék színültig megteltek, még alumínium tartályokat is kellett bérelni a nagymennyiségű must elhelyezésére. /mt1/

..-

bb. 47. magyar-kubai árucsereforgalmi jegyzőkönyv

t sz/gg/e ie cz

1969. november 17.

hétfőn a külkereskedelmi minisztériumban dr. Szalai Béla magyar és Herminio García Lazo kubai külkereskedelmi miniszterhelyettes aláírta a magyar népköztársaság és a kubai köztársaság 1970. évi kölcsönös kereskedelmét szabályozó jegyzőkönyvet. az aláírásnál jelen volt a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető képviselője, ott volt Floreal Chomón Mediavilla, a kubai köztársaság budapesti nagykövete.

/folyt.köv./

- 27 -

AA 16⁵⁰

bb. 47. /magyar-kubai...folyt./e

az 1970. évi magyar-kubai árucsereforgalmi jegyzőkönyvhöz csatolt árulistiák értelmében a magyar külkereskedelem gyógyszerreket, távközlési berendezéseket, járműalkatrészeket, szerszámokat, műszereket és más iparcikkeket szállít Kubába, míg a vásárlások legnagyobb részét réz, nikkel, déligyümölcsök, cukor és más fogyasztási cikkek képezik.

az aláírás után herminio garcia lazo miniszterhelyettes az mti munkatársának a következő nyilatkozatot adta:

- a tárgyalásoknak és az azok eredményeként aláírt jegyzőkönyvek két fő jellegzetességét szeretném aláhuzni. egyik, hogy a tárgyalások a már hagyományos elvtársi, baráti, testvéri légkörben folytak, a másik pedig, hogy elégedettek vagyunk a megállapodás tartalmával. az utóbbi években a magyar-kubai árucsereforgalom tendenciája emelkedő, s a jegyzőkönyv is biztosítja, hogy ezt a folyamatos, egyenletes forgalomnövekedést fenntartsuk. úgy vélem, hogy az árucsera bővítésének ütemét meggyorsíthatjuk a kubai exportcikkek termelésének fokozásával.

- magyarország a kubai köztársaság egyik legnagyobb gyógyszer szállítója és a tárgyalások fontos eredményeként most, hogy jelentősen növekedhet a magyarországról származó gyógyszerimportunk, olyan gyártmányokat vásárolhatunk, amelyek már Kubában is jól beváltak. az államközi tárgyalásokat megelőzően írták alá a kubai külkereskedelem és a budavox képviselői megállapodást a távközlési hálózatunk továbbfejlesztése szempontjából fontos magyar berendezések importjára.

- örülünk, hogy a kubai termékek is keresettek magyarországon. természeti kincseink közül nikkelt és rezet dolgozhatnak fel a magyar üzemek, az üzletek pedig a lakosság számára nagyobb mennyiségben hozhatnak forgalomba déligyümölcsöt, italfélét és más mezőgazdasági termékeket, amelyek szállításában már kedvező tapasztalatokat szereztünk.

x x x

herminio garcia lazo miniszterhelyettes hétfőn délután elutazott budapestről. a ferihegyi repülőtéren dr. szalai béla miniszterhelyettes és a külkereskedelmi minisztérium több munkatársa bucsúztatta. jelen volt floreal chomon mediavilla, a kubai köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

...

- 28 -

16.37/-u m

NA 1705

v

bb. 46. sajtótájékoztató kőbányán

kgj/e zs cz

1969. november 17.

kőbánya új városközpontjának építéséről tájékoztatta hétfőn dr. orsai jános, a 10. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke az újságírókat. a munkáskerület centrumát a zalca máté tér és a pataki istván tér között alakítják ki. a kijelölt részen a jövő esztendőben megkezdik a szanálásokat. a lakóépületeknek csaknem felét pontosan 47,5 százalékát bontják le. ezt követően elsősorban az úgynevezett járulékos beruházások építéséhez látnak hozzá a bevásárló negyedben a többi között élelmiszerárúház, zöldség-gyümölcs bolt, bisztró, eszpresszó, szolgáltató ház, patyolat-felvevőhely, foto üzlet, bőr- és szőrmekészítő fiók, óra- és ékszer üzlet, méretes ruházati szalon kap helyet a zalca máté tér és a pataki istván tér közötti részen egyébként összesen 1740 lakást építenek majd, s a városközpont kiakartásával egyidejűleg sor kerül a meglehetősen elhanyagolt, korszerűtlen mázsa téri piac rendezésére, bővítésére is.

a kerületben megkezdődött a szociális szempontból nem megfelelő lakások szanálása is. a binári úton, az úgynevezett augusztai telepen eddig 67 lakást szabtak fel, s 1970-ben további 267 lakást bontanak le.

a beszámolóból kitűnt, hogy a kerület fejlesztéséből, szanálásból egyre több vállalat, üzem vállalat részt. társadalmi munkafelajánlásuk értéke évről-évre emelkedik. példa erre a sok közül: jelenleg több mint négy vállalat dolgozik a rottenbiller kert szanálásán, rendezésén. a földgép vállalat mintegy 12 000 köbméter földet mozgatott meg, az eka a közvilágítás fejlesztését vállalta, a kőbányai porcelángyár pedig a disztárgyakról, kerámiákról gondoskodik. a vállalatok munkafelajánlásának értéke csaknem hatmillió forint. /mti/

bb 48. végetért a kgst gyógyszeripari munkacsoportjának xi. ülése

t tz/mm/um ie cz

1969. november 17.

november 11 és 17 között tartotta xi. ülését a kgst vegyipari állandó bizottságának gyógyszeripari munkacsoportja.

/folyt.köv./

- 29 - Budapest

16.43/um

NA 1715

48. / végetért a kgst...folyt./um

az ülésen a kgst tagországok és a jugoszláv szocialista köztársaság szakértői ajánlásokat dolgoztak ki a legfontosabb gyógyszeripari termékek 1971-75 évi gyártásszakosítására, valamint a különleges gyógyszeripari berendezések és gépek iránti igényeik kölcsönös kielégítésének biztosítására.

Tszövetségi szakértői javaslatokat dolgoztak ki az antibiotikumok, a szteroidok, a daganat-és gümőkör ellenes továbbá az idegrendszerre, a szívre és a vérkeringésre ható gyógyszerek kutatásának koordinálására, valamint az egymásnak szállított gyógyszeranyagok minőségi előírásaira. az ajánlások és javaslatok, a kgst vegyipari állandó bizottságának jóváhagyása után lépnek érvénybe.

az ülés résztvevői meglátogatták a kőbányai gyógyszerárugyárat és az egyesült izzólámpa és villamossági Rt. különleges gyógyszeripari gépeket előállító gyáregységét.

a megbeszélések a kölcsönös együttműködés és az integráció hatékonyabbá tétele jegyében folytak le./mti/

bb 50. tájékoztató a welsi nemzetközi mezőgazdasági vásárról
t sz/mm/um le cz 1969. november 17.

a felső-ausztria welsben, ahol 91 évvel ezelőtt népünnepellyel egybekötve rendezték meg az első kézműipari kiállítást, most minden páratlan év tavaszán osztrák idegenforgalmi vásárt, a páros években pedig ősszel mezőgazdasági vásárt rendeznek. a jövő évben nagyszabású nemzetközi mezőgazdasági találkozóra kerül sor; erről tájékoztatta a vásárelnökség a budapesten, a royal szállóban hétfőn a magyar sajtó képviselőit.

a jövő évi vásárra meghívták és várják a magyar kiállítókat is. a vásár területe 310 ezer négyzetméter, 29 kiállítási csarnok 45 ezer négyzetméteren helyezkedik el. a vásárt néhány év óta osztrák sütőipari és husipari szakkiallítások is kiegészítik. a központi téma azonban a mezőgazdaság; a műtrágyázástól a traktorokig, a mezőgazdasági szakkönyvektől a gazdasági udvar berendezéséig komplex áttekintést nyújt és szakmai tanácsadással is szolgál. a vásáron ezúttal is több mint egymillió látogatóra számítanak, köztöttük tekintélyes számban lesznek külföldiek./mti/

16.47/um

17²⁰

bb 49. nyolchónapi szabadságvesztésre ítélték egy gázoló amerikai gépkecsivezetőnőt

vid/fm-ju -cz

1969. november 17.

katherine hoffmann 50 éves usa-beli állampolgárt foglalkozás körében elkövetett, halált okozó gondatlan veszélyeztetés miatt vonta felelősségre az esztergomi megyei bíróság. az amerikai tanárnő barátnőjével repülőgépen érkezett bécsbe. ott gépkocsit bérelt, majd ausztriában, jugoszláviában, bulgáriában és romániában tett körutja után magyarországon át pozsonyba, illetve bécsbe tartott. katherine hoffmann tatabányán, a benzinkutnál balra kanyarodásnál nem adott áthaladási elsőbbséget a vele szemben egyenes irányban haladó motorosnak, és összeütközött vele. a motor vezetője, kovács imre súlyosan megsérült és a kórházba szállítás után meghalt. a megyei bíróság a vádlottat jogerősen 8 hónapi szabadságvesztésre ítélte. enyhítő körülményként vette figyelembe a vádlott büntetlen előéletét, beismert vallomását és azt, hogy harmincnégy éven át baleset nélkül vezetett.
/mti/

bb 51. a bürokrácia nyomában - neb-vizsgálat csongrádban

vid/kz-ju -cz

1969. november 17.

a csongrád megyei népi ellenőrzési bizottság megvizsgálta a tanácsok szakigazgatási szerveinek munkáját. megállapították, hogy a lakosság bizalma a tanácsok iránt növekszik. a közelmúltban hónapjait figyelembe véve az ügyintézés gyorsult. a csongrád megyei tanácsai szervekhez a legutóbbi fél év alatt a lakosság ügyes-bajos dolgának rendezését kérő több mint 470.000 ügyirat érkezett. a vizsgálat résztvevői szerint ez a nagy iratforgalom még lényegesen csökkenthető lenne. jelenleg azonban a bürokratikus jelenségeket idéznek elő a több oldalról kiadott gyakran nem egyértelmű állásfoglalások, rendeletek. az ügyfelek sokszor olyan esetekben erőltetik az államigazgatási eljárást, amikor az ügyintézőktől már személyes felvilágosítást kaptak arról, hogy kérelmük jogszabályi kötöttség vagy más ok miatt nem teljesíthető. még mindig nagy számu a sok időt igénylő különféle jelentések készítése. sokszor a nem kellően képzett dolgozók túlzott óvatossága, a rendeletek helytelen értelmezése miatt következik be hosszadalmas, bonyolult eljárás azt is tapasztalják, hogy a hatóságok az ügyfeleknek kiadott határozatokban gyakran merev fogalmazásban csak törvényekre, rendeletszámokra hivatkoznak, nem közérthetően tárják fel döntésük okait. az egyszerű emberek számára nem meggyőzően kifejtett olyan intézkedések gyakran újabb panaszokat eredményeznek és ezek újabb eljárások megindítását teszik szükségessé.

/ folyt. köv./

17.00/ju

-31-

17²⁵

bb 51. / a bürokrácia nyomában... 1. folyt./-ju

a megyében a kiadott hatósági bizonyítványok száma a legutóbbi fél évben az előző év hasonló időszakához képest mintegy 2000-el csökkent. ennek ellenére felfigyeltek arra, hogy számos vállalatnál a legújabb rendelkezéseket nem veszik figyelembe. hatósági bizonyítványt kérnek táppénz, családi pótlék, építési anyagok beszerzése és más ügyekben, holott a legtöbb ilyen esetben a dolgozó személyes nyilatkozata is elegendő lenne. a népi ellenőrök rámutattak a jövedelem-, a mezőgazdasági adóalapok, az illeték-, és forgalmi adó megállapításával, az ingatlanok adás-vételével kapcsolatos és más területeken tapasztalható bürokratikus ügyintézésre.

a vizsgálatot végző munkabizottság tagjai széleskörű országos vizsgálatot sürgetnek. ettől azt várják, hogy az államigazgatásban és más területeken az élet által már túlhaladott jogi formákat változtassák meg, egységes rendelkezéseket adjanak ki. véleményük szerint ez tenné lehetővé a választópolgárok ügyeinek gyorsabb intézését, az ügyintéző apparátus létszámának csökkentését. /mti/

bb 52. dr. gyetvai jánosról nevezték el a jászberényi általános iskolát

vid/fm-ju -cz

1969. november 17.

dr. gyetvai jános internacionalista forradalmár nevét vette fel a jászberényi általános fiú iskola, és a névadó emlékére az iskola falán elhelyezett márványtáblán örökítették meg. dr. gyetvai jános a jászok központjában végezte el a középiskolát, majd egyetemi tanulmányai után ügyvédbeiktárként dolgozott a városban, 1912-ben pedig „jászberény” című lapot szerkesztette. a tanácsköztársaság idején mint sajtófőnök, népbiztoshelyettes, majd a vörös katonaság bukása után emigrációba kényszerült és a felszabadulás után tért ismét haza, s haláláig szoros kapcsolatot tartott jászberényvel. /mti/

17.03/ju

-32-

NA 1730

bb 53. elutazott heves megyéből malinovszkij marsall özvegye

vid/fm-ju -cz

1969. november 17.

hétfőn heves megyéből budapestre utazott raisza jakovlevna malinovszkaja, - malinovszkij marsall özvegye, - valamint 1. a. leonov marsall, akik a felszabadulás 25. évfordulóját ünneplő heves megyeiek meghívására látogattak hazánkba. a szovjet vendégek bucsuzésuk alkalmával egerben, a megyei pártbizottság székházában szívélves baráti beszélgetést folytattak heves megye vezetőivel, jelen volt oláh györgy, a heves megyei pártbizottság első titkára, dr. tamás lászló, a megyei pártbizottság titkára és fekete győr endre, a megyei tanács vb elnöke. /mti/

bb 54. dr. zsigmond lászló országgyűlési képviselő bucsuztatása

vid/fm-ju -cz

1969. november 17.

Szombathely és vas megye lakossága hétfőn vett búcsút az élete 59. évében tragikus körülmények között elhunyt dr. zsigmond lászló országgyűlési képviselőtől, a hazafias népfront vas megyei bizottságának elnökétől. a vas megyei állategészségügyi állomás igazgatójától. a szombathelyi művelődési és sportház előcsarnokában felravatalozott koporsója előtt többezren rótták le kegyeletüket. a gyászszertartáson megjelent kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, országgyűlési képviselő, bugár jánosné, a hazafias népfront főtitkárhelyettese, dr. gosztonyi jános, az mszmp központi bizottságának tagja, a népszabadság főszerkesztője, országgyűlési képviselő, németh istván és czirák ferenc, az mszmp vas megyei bizottságának titkárai és dr. gonda györgy, a vas megyei tanács vb elnöke.

a vas megyei pártbizottság, a tanács, a hazafias népfront megyei bizottsága, a megye lakossága nevében máthé sándor, a megyei tanács vb elnökhelyettese mondott búcsu-beszédet. dr. kádár tiber, mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium állategészségügyi főosztályának vezetője a minisztérium, a magyar állategészségügyi szakszolgálat képviselője dr. kiss józsef pedig a vas megyei állatorvosi kar, a munkatársak nevében bucsuzott az elhunyttól.

x x x

/ folyt. köv./

17.059

-33-

NA 1740

bb 54. dr. zsigmond lászló ... 1. folyt./-ju

dr. zsigmond lászló hamvait a szombathelyi városi tanács által adományozott diszinhelyen helyezik el. /mti/

bb 56. magyar-csehszlovák barátsági est várpalotán

vid/fm-ju -cz 1969. november 17.

magyar-csehszlovák barátsági estet rendezett hétfőn várpalotán a hazafias népfront városi bizottsága és a csehszlovák kultúra. „ a népek szabadsága és a szlovák nemzeti felkelés, „ címmel dr. jóó kálmán, a csehszlovák kultúra képviselője tartott előadást, majd katonai imre, az egyetemi színpad előadóművésze a szlovák nemzeti felkelésről szóló verseket adott elő. /mti/

bb 55. körösi halászok

vid/fm-ju -cz 1969. november 17.

kettős ünnepet ültek hétfőn a gyomai viharosok halászati termelőszövetkezetben tömörült körösi halászok. a szövetkezet békéscsabai halászcserájában megrendezték az öregek napját, az ország legrégebbi halászfalujában, köröstarcsán pedig átadták az általános iskoláknak azt az olimpia tv-készüléket, amelyet a magyar halászati szövetkezetek országos központja ajándékozott a fiataloknak. /mti/

17.10/ju

M 17^{ju}

bb 57. / együttműködési szerződést kötött a mém és a budapesti műszaki egyetem

1/ir-ju -cz

1969. november 17.

hétfőn a mém-ben dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter és dr. perényi imre, a budapesti műszaki egyetem rektora aláírta a minisztérium és az egyetem együttműködési szerződését. az ünnepélyes aktusnál ott volt dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes és dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes is.

a megállapodás szerint a mém az oktatáshoz és kutatáshoz szükséges szakmai információkat bocsát az egyetem rendelkezésére és esetenként technikai berendezéseket is kölcsönöz. a tanszékeket a jövőben ágazati és a komplex kutatási témák kidolgozásába is bevonják. a minisztérium lehetővé teszi, hogy a felügyelete alatt lévő vállalatok munkáját megismerhessék az egyetemisták. a budapesti műszaki egyetem - a szerződés alapján - véleményeket ad majd a minisztérium területét érintő szakértésékben, megbízás alapján kutatómunkát vállal egy-egy feladat megoldására. a mezőgazdaság és az élelmiszeripar igényeit jobban érvényesítik az egyetemi oktatásnál. az egyetem elősegíti a minisztérium műszaki-gazdasági tanfolyamainak, szimpoziumainak megrendezését. /mti/

bb 58. módosították a művészek segélyeinek összegét

1 tf/gk-ju -cz

1969. november 17.

a magyar közlöny november 16-1 számában megjelent a művelődésügyi miniszter rendelete, amely módosítja a különböző művészeti alapok tagjainak egységes segélyezési rendszeréről szóló jogszabály végrehajtását. írja elő az irodalmi, a képzőművészeti és a zenei alapokhoz tartozó írók, költők, festők, szobrászok, zeneszerzők részére keresetpótló, szülési, illetőleg terhességi- gyermekágyi, családi, nyugdíj-, özvegyi, árvasági, szülői-nyugdíj-, továbbá temetkezési és rendkívüli segély folyósítására van lehetőség. az új rendelkezés a különféle segélyek korábbi összegét, illetőleg a jogosultság anyagi előfeltételeit módosítja.

/ folyt. köv. /

T 1968 január 1.től érvényben levő kormányrendelet tiszfele segély juttatását

17.30/ju

M 17^{ju}

bb 59. / módosították... 1. folyt./-ju

az a munkaviszonyban nem működő alap-tag, aki betegség miatt nem végeztet alkotóművészi tevékenységet: munkájánakért 25 és 100 forint közötti összegű keresetpótló segélyben részesülhet. Ez az összeg korábban 25-től 80 forintig terjedt, a jogosultság előfeltétele: a kereséktelenség kezdetét megelőző évben az illető művész alkotói tiszta jövedelme elérte a 100 000, viszont nem haladta meg a 150 000 forintot / a korábbiakban a felső határ 60 000 forint volt. keresetpótló segély egyébként egy éven át - gumókóros megbetegedés esetén két évig - folyósítható.

a nyugdíjsegély havi összege 500-tól 2500 forintig terjedhet / eddig 2000 forintig terjedhetett /; ugyanakkor kivételes esetekben - a művelődésügyi miniszter hozzájárulásával - a nyugdíjsegély 2500 forintnál magasabb összegben is megállapítható / a korábbi rendelkezés szerint a 3000 forintot érhetette el. az özvegyi nyugdíjsegély felső határa az eddigi ezernel szemben ezeröttszáz forint lesz, a legalacsonyabb összeg változatlanul 350 forint. az árvasági segély havonkénti összege - gyermekekenként - 250-750 forint, az eddigi maximum 500 forint volt.

változatlan a gyakorlat a tekintetben, hogy a segélyösszeget az alapok az alkotói tevékenységet közvetlenül szolgáló anyagi juttatásokon / tanulmányi, alkotói ösztöndíj stb / kívül biztosítják. /mti/

bb 59. a legfelsőbb bíróság halálra ítélte a gyöngyösi gyilkost
t bc/gg-ju hg 1969. november 17.

a legfelsőbb bíróság fellebbezés folytán hétfőn hirdetett ítéletet nagy józsef, 22 éves, foglalkozás nélküli, szirákai lakos és godó margit 20 éves, foglalkozás nélküli, gyöngyösolymosi lakos emberölési bűnjében. mindkétten dologtalan, munkakerülő életmódot folytattak, s különböző bűncselekményekért már korábban többször elítélték őket. az újabb súlyos bűncselekményt előző büntetésükből feltételesen szabadulva, próbaidő alatt követték el.

á
ő/folyt.köv./

- 36 -

17.40/um

NA 1705

bb 59. / a legfelsőbb bíróság... 1. folyt./-ju

február 26-án éjszaka - hogy pénzt szerezzenek - behatoltak özv. tassi ferencné, 64 éves gyöngyösi lakos otthonába. a helyet godó margit ajánlotta nagynak, amikor az iránt érdeklődött, hogy nem tud-e olyan egyedülálló, idős személyről, akit ki lehet rabolni. helyszíni szemlét is tartottak előzetesen, s nagy alkalmasnak ítélte a helyet. a lakásba behatolva nagy rátámadt az asszonyra, aki védekezett és segítségért kiáltott. mindketten brutálisan bántalmazták, ütlegelték, rugdosták, majd kendőt kötettek a szájára. a szerencsétlen asszony a bántalmazások következtében meghalt. a támadók ezután feldúlták a lakást, de az ott tartott csaknem 40.000 forint értékű - takarékbetétkönyveket és készpénzt nem találták meg. a lakásból kerülő uton távoztak, s szirákra mentek, ahol később őrizetbe vették őket.

a legfelsőbb bíróság nagy józsefet és godó margitot mint táptetteseket különösen kegyetlen módon és gyereségvágyból elkövetett emberölésben mondta ki bűnösnek és súlyosbította az ügyben első fokon eljárt egri megyei bíróság ítéletét. nagy józsefet az első fokon kiszabott 15 évi szabadságvesztés helyét halálra ítélte, godó margit büntetését pedig 11 évről 13 évi szabadságvesztésre emelte fel. ítéletében a többi között figyelembe vett büntetett előéletüket, munkakerülő, bűnöző életmódjukat, valamint, hogy gátlástalanul, emberi mivoltukból kivetkőzve, hosszasan bántalmazták az idős asszonyt, és súlyos testi és lelki gyötrelmet előidézve okozták halálát. nagyval kapcsolatban megállapította a legfelsőbb bíróság azt is, hogy személye rendkívül veszélyes a társadalomra, s megjavítására nincs remény. godó margittal szemben súlyosbító körülményként értékelték hogy fondórlatosan férközött özv. tassi ferencné bizalmába, s visszaélve jóindulatával kiszolgáltatta őt. /mti/

bb 60. péter jános külügyminiszter

-ju hg y

1969. november 17.

visszatért háromhetes gyógykezeletéséről és átvette a minisztérium vezetését. /mti/

18.00/ju

- 37 -

NA 1840

bb 61. kiállítás a kecskeméti konzervgyár 25 éves fejlődéséről

vid/fm/um hgy

1969. november 17.

hétfőn jubileumi ünnepséget tartottak és üzemtörténeti kiállítást nyitottak a kecskeméti konzervgyárban. az ünnepségen részt vettek a megye és a város vezetői, a konzervipari tröszt képviselői, valamint a gyár régi munkásai. a gyár párt-és kisz-szervezetének közös ünnepi ülése után az alföld nagy élelmiszeripari üzemének negyedszázados fejlődését bemutató kiállítást. a dokumentumok arról tanuskodnak, hogy különösen a második, majd a harmadik ötéves tervben fejlődött, illetve fejlődik nagymértékben a konzervüzem, amely már 3100 dolgozót foglalkoztat. jövőre 190 millió forint értékű rekonstrukció fejeződik be kecskemét legnagyobb üzemében./mti/

bb 62. az ország egyik legszebb kisz vezetőképző taborát építik fel a tatal öreg-tónál

vid/fm/um hgy

1969. november 17.

kedves esemény színhelye volt hétfőn a tatal öreg-tó partja. több száz fiatal jelenlétében ünnepélyes külsőségek között helyezték el a komárom megyei kisz és uttörő vezetőképző tabor alapkövét. ez a létesítmény az ország egyik legszebb ifjúsági objektuma lesz. felépítésére több mint 9 millió forintot költenek. az egyemeletes központi épülethez több földszintes létesítmény kapcsolódik. a több mint három holdas parkba nagy játékteret alakítanak ki kézilabda-, kosár-, és röplabda pályákkal.

a hétfői ünnepségen a tabor alapkövét a hozzátartozó urnával együtt tóth károly, a kisz komárom megyei bizottságának első titkára és dr. varga gyula, a tatal városi tanács vb. elnöke helyezte el. az urnában üzenetet hagytak a jövő század ifjúságának, s abban néhány - a mai korra jellemző - emléket helyeztek el. többek között a kisz 1968. decemberi kb-ülésének anyagát, uttörő-és kisdobos- naplót a „pajtás”, című újság egyik számát, az új létesítmény alapító levelét, tervrajzát és makettjét, valamint néhány pénzérmét.

a tábort a tervek szerint 1970 augusztusában adják át rendelkezésének./mti/

18.12/um

- 38 -

N° 18⁴⁵

m

bb 63. a bolgár kommunista párt

gk-ju zs hgy

1969. november 17.

központi bizottságának meghívására november 17-én szófiába utazott az mszmp kb pártmunkás-küldöttsége móna gyulának, a kb osztályvezető-helyettesének vezetésével. /mti/

bb 64. darmstadtba utazott dr. koós judit,

k ol/tm-ju hgy

1969. november 17.

a művészettörténeti tudományok kandidátusa, az iparművészeti muzeum osztályvezetője. a bauhaus-archív felkérésére előadást tart az 1900- és 1930. közötti magyar iparművészet, és progresszív magyar művészetnek a bauhaus-hoz fűződő kapcsolatairól. /mti/

bb 65. olof palme, svédország miniszterelnöke

tm-ju zs hgy

1969. november 17.

táviratban mondott köszönetet fock jenfnek, a minisztertanács elnökének a kinevezése alkalmából küldött jókívánságokért. /mti/

bb 66. nevin afrouz, zongoraművész, Iráni

tm-ju zs hgy

1969. november 17.

aki másodizben vendégszerepel hazánkban, hétfőn nagysikerű szólókoncertet adott a filharmónia kamaratermében. /mti/

18.45/ju

-39-

N° 19¹⁰

bb 67. a kisz védnökséget vállalt a szegedi kőolaj-és földgázlétesítmények felett - aláírták az erre vonatkozó szocialista szerződést

t pr/tr/um zs hgy

1969. november 17.

ujabb, jelentős vállalkozással gazdagította népgazdaság-segítő tevékenységét a kommunista ifjúsági szövetség: a fiatalok védnökséget vállaltak a szegedi kőolaj-és földgázipari létesítmények felett. a védnökségre vonatkozó szocialista szerződést hétfőn ünnepélyesen írták alá a hotel ifjúságban. ribánszki róbert, a kisz központi bizottságának titkára beszédében rámutatott: hazánk tízéves távlati energiatechnológiai programjában az olaj-és a földgáz felhasználási aránya tovább növekszik, s 1980-ra eléri a 60-61 százalékot. / 1965-ben ez az arány alig valamivel haladta meg a 26 százalékot./

az energia-struktúra korszerűsítése rendkívül nagy feladat, hatalmas beruházásokat, összpontosított munkát kíván: a fejlesztési költség várhatóan eléri majd a hatmilliárd forintot. el kell készíteni például 800-900 kutvezeték, egy tucat olajgyűjtőállomást, többszáz kilométernyi olajszállító vezeték, tartály-telepeket és palacktöltő állomásokat. a szegedi kőolaj-és földgázipari létesítmények határidős kivitelezését a magyar kommunista ifjúsági szövetség egyebek közt azzal segíti, hogy mozgósítja a beruházásban érdekelt vállalatok kisz szervezeteit: segítsék elő a határidők betartását, lerövidítését, küldjenek fiataln képzett szakmunkásokat az építkezésre, indítsanak szocialista munkaversenyt a birtokok között, stb. ha a munka úgy kívánja, a kisz nyári önkéntes építőtáborokat is szervez az építkezések támogatására. a szocialista szerződés tartalmazza a beruházásban érdekelt országos hatáskörű szervek, illetve ágazati szakszervezetek feladatait is.

az okmányt - ellátva kézjeggyével bondor józsef építési és városfejlesztési miniszter, dr. horgos gyula kohó-és gépipari miniszter, dr. lévárdi ferenc nehézipari miniszter, méhes lajos, a kisz központi bizottságának első titkára, szilágyi sándor, a vegyipari dolgozók szakszervezetének főtthkára és vigh árpád, a bányai ipari dolgozók szakszervezetének titkára./mti/

bb 68. a svéd műszaki akadémia igazgatója az akadémián

k ms/tm/um zs hgy

1969. november 17.

hétfőn délután a magyar tudományos akadémia elnöksége nevében straub f. brunó alelnök és erdey-gruz tiber főtthkár fogadta sven brohultot, a svéd királyi műszaki tudományos akadémia ügyvezető igazgatóját. a találkozáson jelen volt kiss árpád, miniszter, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke, továbbá bográn géza és szentágothai jános akadémikus./mti/

19.02/um

- 40 -

bb 69. szvjatoszlav richter hangversenye veszprémben

vid/fm-ju hgy

1969. november 17.

szvjatoszlav richter, a világhírű szovjet zongoraművész hétfőn este nagyszerű hangversenyt adott a veszprémi petőfi színházban. /mti/

--

bb 70. bóbíta-otthon - felavatták pécs új bábszínházát

vid/fm-ju hgy

1969. november 17.

a bóbíta bábegyüttes hétfőn ünnepi előadással nyitotta meg pécs új bábszínházát. az európai hírnevű együttes az utóbbi fél-évtized tíz legjobb bábjátékát mutatta be a közönségnek. ezután már rendszeren tartanak előadásokat a ,, bóbítások,, mégpedig gyermek- és felnőtt-műsort egyaránt. a városi művelődési ház keretében működő bábszínház építésére és berendezésére mintegy fél-millió forintot költöttek. a nézőtér száz személyes, a színpadot a legkorszerűbb világító- és hangerősítő berendezésekkel szerelték fel, s olyan méretű, hogy bármilyen játék ember- és bábszereplői kényelmesen mozoghatnak a színen.

a színházterem mellett alakították ki a műhelyt és a próbaszobát, tehát végre igazi otthont kapott a hosszú ideje ,, hajléktalan ,, együttes. /mti/

--

bb 71. időjárásjelentés

gg-ju hgy

1969. november 17.

a meteorológiai intézet jelenti november 16-án, hétfőn este 20 órakor:

elsősorban a dunántúlon esők

várható időjárás kedd estig: nyugat felől megnövekvő felhőzet, elsősorban a dunántúlon többfelé esővel. időnként élénk, helyenként átmenetileg erős délnyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 8-13 fok között. /mti/

--

19.43/ju

-41-

MF 1950

MF 1925

bb 72. fogadás a magyar-mongol kormányközi bizottság ülése
alkalmából - magyar állatorvosok mongol kitüntetése

t sz/gg/um hgy

1969. november 17.

zsamcimbolod, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete
hétfőn este fogadást adott - a rincsenpelzse államminiszter, a
mongol népköztársaság tervbizottsága elnöke vezetésével - a
magyar-mongol gazdasági és műszaki tudományos-együttmű-
ködési bizottság harmadik ülészakán résztvevő delegáció tisz-
telére. a fogadáson megjelent párdi imre, az országos terv-
hivatal elnöke, sághy vilmos, a mezőgazdasági és élelmezés-
ügyi miniszter első helyettese, a kormányközi bizottság magyar
tagozatának elnöke, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes,
valamint a magyar politikai, gazdasági élet több más vezető kép-
viselője.

a fogadáson ötmagyar állatorvos, pókai pál, palatka zoltán,
bánkuti ferenc, pongrácz györgy és takács györgy mongol ki-
tüntetésekkel kapott. az állatorvosok a kgst országo együtt-
működése keretében három éven át közre működtek a mongol állat-
egészségügy fejlesztésében./mti/

--

bb 73. oleg krisza szovjet hegedűművész hangversenye szekszárdon

vid/fm/um hgy

1969. november 17.

oleg krisza szovjet hegedűművész hétfőn este szekszárdon ven-
dég szerepelt, a város zenebarátai és az országos filharmonia
által rendezett hangversenyen. a fiatal ukrán hegedűművész -
aki david ojsztrah tanítványa volt, a genovai paganini hegedű-
verseny győztese, moszkvában pedig a csajkovszkij koncert
második díjasa lett - schubert -, beethoven-, prokofjev-
és ravel-műveket adott elő tatjana csekina zongoraművész nő
kíséretével./mti/

--

42 -

VEGE

20.36/um

NA 2100

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. november 18.

bb 1. ami már nem kérdés: az irni-olvasni tudás - újabb részletek
a népszámlálás előkészületeiről

i h1/mm-ju zs hgy

1969. november 18.

az 1970 január 1-i népszámlálás alkalmával a népesség össze-
írásán kívül a lakásokat és lakóépületeket is számbaveszik tájékoz-
tatták az illetékesek az mti munkatársát. mint elmondották hosszas
mérlegelés, szelektáló munka után alakult ki a népszámlálási kérdé-
sekköre. a kérdéseket úgy csoportosították, hogy a
népességre és a lakásvizonyokra vonatkozó alapvető adatokról, - ame-
lyek a részletes területi tagoláshoz szükségesek -, az egész népes-
ségtől választ kapjanak azokat a kérdéseket pedig, amelyeket inkább
országos vagy megyei szinten használnak fel, reprezentatív felvétel
útján, a lakosságnak csak bizonyos hányadától tudakolják. a személyi
vonatkozásu adatok köréből egyébként hiányoznak majd az állampolgár-
ságra utaló kérdések. ezeket azért hagyták el, mert az eddigi népszám-
lálások tapasztalatai szerint az összeírt lakosságnak csupán elhanya-
golható töredéke nem magyar állampolgár. továbbá a mostani népszámlá-
lás lesz az első, amelynek adatfelvételi lapján nem szerepel az irni-
olvasni tudással kapcsolatos kérdés. mivel az egyébként igen csekély
számu analfabéta már a legutóbbi népszámlálás alkalmával is a legidő-
sebb nemzedék tagjai közül került ki.

a népszámlálás teljes anyagának feldolgozása - a
legutóbbi népszámlálás hat éves időtartamával szemben - ezuttal három
évig tart majd és 1972 végéig befejeződik. bizonyos alapadatok elő-
zetes jelleggel már 1970 első felében rendelkezésre állnak majd,
míg a népesség egy százalékát kitevő minta alapján feldolgozott kér-
déses 1970 végére készülnek el. a feldolgozási rendszerben a legkisebb
egység a számlálókörzet, amely átlagosan 300 lakost magába foglaló,
zárt körzetet területileg és földrajzilag egymás mellett levő há-
zakat, háztömböket jelent.

/ folyt. köv. /

-1-

NA